

Кудлай В.Г. к.е.н., доцент
доцент кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки
Юр О.С. здобувач вищої освіти
Національний авіаційний університет

МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ МІЖНАРОДНОГО РІВНЯ

Анотація. Стаття містить результати дослідження побудови моделі цифрового менеджменту для підприємств міжнародного рівня. Розглянуто питання формування цифрового внутрішнього та зовнішнього електронного середовища, яке дозволяє використовувати сучасні інформаційні технології та реалізовувати модулі управління. Модель передбачає запровадження інформаційної системи управління, використання хмарних технологій, розумних контрактів, цифровізації бізнес-процесів.

Ключові слова. Цифровий менеджмент, цифрові технології, міжнародні відносини, модель синергетичного цифрового менеджменту; модель емерджентного цифрового менеджменту, модель цифрового менеджменту.

Актуальність розвитку процесів діджиталізації в управлінні з часом не зменшується. Розвиток сучасних інформаційних технологій є основою впровадження цифрового менеджменту. Спроби автоматизації управлінських процесів почалися з появою комп'ютерної техніки та процесів її активного використання в економіці. Але невідповідність бізнес -моделей та технічних можливостей призвела до неефективного використання різних технічних рішень для автоматизації систем управління. Сьогодні можливості різних цифрових платформ, Інтернет -технологій також використовуються не повністю. Причиною цього є низький рівень синергії знань із загального та інформаційного менеджменту в організаціях. Особливо це стосується підприємств на міжнародному рівні, оскільки процеси управління здійснюються дистанційно в мережі. Але таке поєднання потребує вивчення емерджентних властивостей, оскільки вони породжують принципово нові якості та властивості, які можуть бути сформовані лише в емерджентних цифрових економічних системах [1, 2].

Принципи управління підприємствами в цифровій економіці можна визначити таким чином:

1. Цифрові технології в балансі з сучасними технологіями управління створюють єдиний простір для ефективного управління.
2. Традиційні бізнес -моделі вдосконалюються або повністю змінюються.
3. Постійне технологічне та змістове оновлення інформаційного простору та комунікацій в управлінні.
4. Оптимізація каналів зв'язку та збалансованість традиційних та електронних бізнес -моделей.
5. Активація моделей віддаленої роботи - аутсорсинг, аутстафінг тощо.
6. Динамічні етапи життєвого циклу продукції та компаній.
7. Постійне спілкування з клієнтом через різні канали та форми.

Сучасні технології міжнародного цифрового менеджменту вимагають нових підходів до організації управління. Серед них - гнучкі методології розробки, управління проектами, створення ментальних карт та використання єдиного колективного інформаційного середовища для управління [1]. Головне - активно впроваджувати зміни. Організації, що впроваджують цифровий менеджмент, стають ще більш динамічними. Крім того, такі організації мають високий рівень готовності до змін та самонавчання [3]. Цифровий менеджмент змінює бізнес -процеси, підприємство та ролі менеджерів [4, 5]. Основою будь -якого менеджменту у продукті є створення ментальної карти, яка вказує на те, що незважаючи на активний розвиток цифрових технологій, основним керівництвом є персонал (команда, особа) та його потреби відповідно до стратегічних цілей та місії підприємства.

Типові шаблони:

1. SMART-правила.
2. Карта системи збалансованих показників.
3. Різноманітні шаблони ділових нарад та зустрічей з активною колективною роботою та зворотнім зв'язком. Зокрема – Мозговий штурм.
4. Особиста продуктивність – від планування життя до самооцінювання та показників продуктивності.
5. Стратегічне планування
 - 5.1. DESTER-аналіз
 - 5.2. SWOT-аналіз
 - 5.3. Карта бізнес-плану
 - 5.4. PEST-аналіз
 - 5.5. Аналіз п'яти сил
 - 5.6. Аналіз економічної ефективності
 - 5.7. Шаблон для загального стратегічного планування
 - 5.8. Шаблон для бізнес-моделей
 - 5.9. Матриці оцінювання ризиків, витрат за часом, грошовим еквівалентом, трудовими ресурсами
6. Управління ризиками
7. Управління процесами.
8. Управління проектами
9. Прогнозні карти балансу та продажів
10. Карти процесів прийняття рішення
11. Аналітичні карти
12. Карти порівняння та співставлення.
13. Карти вирішення проблеми.

Загальну модель цифрового управління для міжнародної організації можна представити на основі дзеркальної теорії та з урахуванням критеріїв оптимізації комунікацій [7, 8]. Організація може створювати власні шаблони для гнучких методологій управління.

Єдиний електронний простір управління за участю міжнародних партнерів може бути сформований лише за умови організації безпечного доступу до баз даних та знань, можливості віддаленої роботи в корпоративній системі синхронно та асинхронно, під час відеоконференцій та показників конкретного проекту, відділу,

Abstracts II International scientific-practical conference «ECONOMIC AND BUSINESS ADMINISTRATION DEVELOPMENT: SCIENTIFIC CURRENCIES AND SOLUTIONS». Kiev, October 21, 2021, National Aviation University. міжнародна команда тощо з відповідними зв'язками. Для цього необхідно досягти високого рівня цифрової кваліфікації персоналу та сформувати команду керівництва SEO та СІО, яка працюватиме в єдиному адміністративному цільовому полі.

"Технології заради технологій" неможливо впровадити, але розрив між методологіями розвитку цифрових технологій та методами управління розвитком бізнесу, як їх представив Deloit, необхідно скоротити [6]. Це можливо лише за умови формування позитивних емерджентних властивостей цифрового середовища управління та менеджменту. Для цього вам потрібно визначити такі пріоритети:

1. Показники розвитку організації.
2. Стратегія цифрового розвитку.
3. Розвиток цифрової культури.
4. Відповідність міжнародним стандартам.
5. Управління комунікаціями в цифровому середовищі.
6. Управління системною складністю цифрового середовища.

Модель цифрового менеджменту для міжнародної організації формується на основі пріоритетів розвитку цифрової економіки з урахуванням комплексних інтеграцій інноваційних технологій цифрового менеджменту. Такий підхід дозволяє враховувати особливості формування цифрового середовища управління, стратегічні цілі організації.

З точки зору подальших досліджень - оцінка управлінського потенціалу та готовності організації до впровадження цифрових технологій управління та розробка ментальних карт для розвитку управлінського потенціалу.

Використані джерела:

1. Wrede M., Velamuri V. K., Dauth T. Top managers in the digital age: Exploring the role and practices of top managers in firms' digital. *Managerial and Decision Economics*. 2020. Vol. 41, no. 8. P. 1549-1567. URL : <https://doi.org/10.1002/mde.3202> (Accessed 03.10.2020).
2. Друкер П. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения / пер. с англ. М. : ФАИР, 2003. 288 с.
3. Сенге П. Пятая дисциплина: искусство и практика самообучающейся организации : монография / пер. с англ. М. : Олимп-Бизнес, 1999. 408 с.
4. Гейтс Б. Бизнес со скоростью мысли: монография. М. : ЭКСМО-Пресс, 2001. 480с.
5. Шевцова Г. З. Синергетичний менеджмент як концепція організованої синергії в управлінні підприємствами. *Економіка промисловості*. 2012. № 1-2. С. 202-214.
6. Переписывая правила для цифровой экономики. Введение к отчету компании Deloitte «Глобальные HR-тренды 2017 года». URL : <https://www.talent-management.com.ua/3098-deloitte-globalnye-hr-trendy-2017vvvedenie> (Accessed 03.10.2020).
7. Шлапак О. А., Коваленко О. О. Модель багатокритеріальної оптимізації комунікаційного середовища підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 11. С. 43-48.
8. Kovalenko O. General Model of the electronic information environment, based on the Mirros concept", *Scientific works of Vinnytsia National Technical University*. 2019. no. 4. P. 17-25.